

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2014/63/ES

2014 m. gegužės 15 d.

kuria iš dalies keičiama Tarybos direktyva 2001/110/EB dėl medaus

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Tarybos direktyvoje 2001/110/EB ⁽³⁾ medus apibrėžtas kaip natūralus saldus produktas, kurį gamina *Apis mellifera* bitės (toliau – bitės). Medus daugiausia susideda iš įvairių cukrų, daugiausia fruktozės ir gliukozės, taip pat kitų medžiagų, pvz., organinių rūgščių, fermentų ir kietųjų dalelių, patekusių renkant medų. Direktyva 2001/110/EB apribojamas žmogaus išikišimas, dėl kurio galėtų pasikeisti medaus sudėtis ir taip sudaromos sąlygos išsaugoti medaus natūralumą. Visų pirma Direktyva 2001/110/EB draudžiama pridėti į medų bet kokių maisto sudedamųjų dalių, įskaitant maisto priedus, ir ko nors kita nei medus. Panašiai ta direktyva taip pat draudžiama pašalinti bet kokią medui būdingą sudedamąją dalį, įskaitant žiedadulkes, nebent toks pašalinimas neišvengiamas šalinant priemaišas. Tie reikalavimai atitinka medui skirtą *Codex Alimentarius* maisto standartą (*Codex Stan 12–1981*);
- (2) žiedadulkės įtrauktos į medaus sudėties kriterijus, nustatytus Direktyvoje 2001/110/EB. Pagal turimus duomenis, įskaitant empirinius ir mokslinius, patvirtinta, kad žiedadulkės į medų patenka dėl bičių veiklos. Žiedadulkių kruopelių įkrenta į nektarą, kurį renka bitės. Avilyje bitės perdirba surinktą žiedadulkių kruopelių turintį nektarą į medų. Pagal turimus duomenis, į medų gali patekti papildomų žiedadulkių, nes žiedadulkių yra ant bičių plaukelių, žiedadulkių yra avilio viduje esančiame ore ir žiedadulkių yra koryje, kuriame bitės kaupia žiedadulkes, ir kurios yra paleidžiamos, kai maisto produktų verslo vykdytojai išimdami medų, netyčia atveria tą korį. Todėl į avilį žiedadulkių patenka dėl bičių veiklos ir jų meduje būna natūraliai, neatsižvelgiant į tai, ar maisto produktų verslo vykdytojai išima tą medų, ar ne. Be to, pagal Direktyvą 2001/110/EB tikslingas maisto produktų verslo vykdytojams draudžiama sąmoningai pridėti žiedadulkių į medų;

⁽¹⁾ OL C 11, 2013 1 15, p. 88.

⁽²⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2014 m. gegužės 8 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2001 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 2001/110/EB dėl medaus (OL L 10, 2002 1 12, p. 47).

- (3) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1169/2011 ⁽¹⁾ apibrėžiama, kad sudedamoji dalis yra bet kokia medžiaga, naudojama maisto produktui gaminti arba ruošti ir liekanti galutiniame produkte, nors ir pakitusiu pavidalu. Pagal tą apibrėžtį numanoma, kad medžiaga maisto produktui gaminti arba ruošti naudojama sąmoningai. Atsižvelgiant į medaus natūralumą ir ypač į natūralų medui būdingų sudedamųjų dalių atsiradimą, žiedadulkės, kurios yra medui būdinga natūrali sudedamoji dalis, neturėtų būti laikomos medaus pridėtine sudedamąja dalimi, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 1169/2011;
- (4) šia direktyva nedaroma poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1829/2003 ⁽²⁾ taikymui medui, kuriame yra genetiškai modifikuotų žiedadulkių, nes toks medus yra maistas, pagamintas iš genetiškai modifikuotų organizmų, kaip apibrėžta tame reglamente. Byloje C-442/09 ⁽³⁾, *Karl Heinz Bablok ir kiti prieš Freistaat Bayern*, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nusprendė, kad esminis Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 taikymo kriterijus, kaip nustatyta to reglamento 16 konstatuojamojoje dalyje, yra tai, ar maiste yra iš genetiškai modifikuotos žaliavos gautos medžiagos. Taigi medus, kuriame yra genetiškai modifikuotų žiedadulkių, turėtų būti laikomas maistu, (iš dalies) pagamintu iš GMO, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1829/2003 3 straipsnio 1 dalies c punkte. Įtvirtinus nuostatą tuo tikslu, kad žiedadulkės nėra medaus pridėtine sudedamoji dalis, nedaro poveikio Teismo išvada Byloje C-442/09, kad medui, kuriame yra genetiškai modifikuotų žiedadulkių, taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1829/2003, visų pirma jo reikalavimai dėl leidimų išdavimo prieš pateikimą rinkai, priežiūros ir, kai taikoma, ženklinimo.
- (5) taikant Reglamente (EB) Nr. 1829/2003 nustatytus ženklinimo reikalavimus medaus etiketėje nereikalaujama nurodyti, kad medaus sudėtyje yra genetiškai modifikuotų žiedadulkių, jei įvykdomos šios sąlygos: tokios žiedadulkės sudaro ne daugiau kaip 0,9 % medaus ir jų buvimas medaus sudėtyje yra atsitiktinis ir techniškai neišvengiamas. Reikėtų priminti, kad Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/18/EB ⁽⁴⁾ numatyta, kad valstybės narės gali imtis atitinkamų priemonių, kad būtų išvengta nenumatyto genetiškai modifikuotų organizmų atsiradimo medaus sudėtyje;
- (6) pagal Direktyvą 2001/110/EB, jeigu medus kilęs iš daugiau nei vienos valstybės narės arba trečiosios šalies, privalomą kilmės šalies nuorodą galima pakeisti atitinkamai vienu iš šių žymenų: „EB medaus mišinys“, „ne EB medaus mišinys“, „EB ir ne EB medaus mišinys“. Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Europos Sąjunga pakeitė Europos bendriją ir perėmė jos teises ir pareigas. Todėl reikėtų patikslinti atitinkamus ženklinimo reikalavimus ir pakeisti nuorodą į EB nuoroda į ES;
- (7) pagal Direktyvą 2001/110/EB Komisijai suteikiami įgaliojimai, kad ji įgyvendintų kai kurias tos direktyvos nuostatas, visų pirma įgaliojimai patvirtinti būtinas tos direktyvos įgyvendinimo nuostatas, susijusias su prisitaikymu prie technikos pažangos ir tos direktyvos suderinimu su maisto produktus reglamentuojančiais bendraisiais Sąjungos teisės aktais. Be to, Direktyva 2001/110/EB Komisijai suteikiami įgaliojimai patvirtinti metodus, leidžiančius patikrinti, ar medus atitinka tos direktyvos nuostatas. Būtina peržiūrėti tų įgaliojimų apimtį;
- (8) siekiant užtikrinti sąžiningą komercinę praktiką, apsaugoti vartotojų interesus ir suteikti galimybę nustatyti tinkamus analizės metodus, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kad ji nustatytų kriterijaus „daugiausia“, kai nurodoma biologinė ar augalinė medaus kilmė, ir minimalaus žiedadulkių kiekio filtruoto medaus sudėtyje pašalinus organines ar neorganines priemaišas kiekybinius parametrus. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų vienu metu, laiku ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;

⁽¹⁾ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL L 304, 2011 11 22, p. 18).

⁽²⁾ 2003 m. rugėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1829/2003 dėl genetiškai modifikuoto maisto ir pašarų (OL L 268, 2003 10 18, p. 1).

⁽³⁾ 2011, Rink. p. I-07419.

⁽⁴⁾ 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/220/EEB (OL L 106, 2001 4 17, p. 1).

- (9) priėmus Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 178/2002 ⁽¹⁾, kuris taikomas visiems maisto ir pašarų gamybos, perdirbimo ir platinimo etapams Sąjungos ir nacionaliniu lygmeniu, Sąjungos bendrosios nuostatos dėl maisto produktų yra tiesiogiai taikomos produktams, kurie įtraukti į Direktyvos 2001/110/EB taikymo sritį. Todėl Komisijai nebereikia įgaliojimų tos direktyvos nuostatomis suderinti su bendrosiomis maisto produktus reglamentuojančiomis Sąjungos nuostatomis. Todėl nuostatos, kuriomis tokie įgaliojimai suteikiami, turėtų būti išbrauktos;
- (10) priėmus Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁾, tikslinga suderinti atitinkamas Direktyvos 2001/110/EB nuostatas su tuo reglamentu;
- (11) siekiant sudaryti valstybėms narėms sąlygas priimti nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi Direktyvos 2001/110/EB, iš dalies pakeistos šia direktyva, turėtų būti nustatytas 12 mėnesių perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpis. Tuo laikotarpiu Direktyvos 2001/110/EB reikalavimai turi būti taikomi toliau, neatsižvelgiant į šia direktyva padarytus pakeitimus;
- (12) siekiant atsižvelgti į maisto produktų verslo vykdytojų, kurie pateikė rinkai arba paženklino savo produktus laikydamiesi reikalavimų, galiojusių prieš pradėdant taikyti nacionalines nuostatas, kuriomis į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2001/110/EB, iš dalies pakeista šia direktyva, interesus, būtina numatyti atitinkamas pereinamojo laikotarpio nuostatas. Todėl turėtų būti galima nustatyti, kad prieš pradėdant taikyti tas nuostatas rinkai pateiktais ar paženklintais produktais prekiauti toliau, kol pasibaigs atsargos;
- (13) todėl Direktyva 2001/110/EB turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;
- (14) kadangi pakeitimai dėl įgaliojimų suteikimo Komisijai susiję tik su Komisijos įgaliojimais, jų nereikia perkelti į valstybių narių teisę;
- (15) kadangi šios direktyvos tikslų, tai yra nustatyti, kad žiedadulkės, kurios yra medui būdinga natūrali sudedamoji dalis, neturėtų būti laikomos medaus pridėtine sudedamąja dalimi, patikslinti ženklinimo reikalavimus tais atvejais, kai medus kilęs iš daugiau nei vienos valstybės narės arba trečiosios šalies, ir peržiūrėti dabartinių Komisijai suteiktų įgaliojimų apimtį, valstybės narės negali deramai pasiekti, o tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, Sąjunga gali patvirtinti priemones pagal Europos Sąjungos Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Daliniai pakeitimai

Direktyva 2001/110/EB iš dalies keičiama taip:

1. 2 straipsnio 4 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) etiketėje nurodoma medaus kilmės šalis arba šalys (kuriose surinktas medus).

Nepaisant pirmos pastraipos, jeigu medus kilęs iš daugiau nei vienos valstybės narės arba trečiosios šalies, nuoroda į kilmės šalį gali būti pakeičiama atitinkamai vienu iš šių žymenų:

— „ES medaus mišinys“,

— „ne ES medaus mišinys“,

— „ES ir ne ES medaus mišinys“;

⁽¹⁾ 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002, nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

⁽²⁾ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

2. 2 straipsnis papildomas šiuo punktu:

- „5. Žiedadulkės kaip medui būdinga natūrali sudedamoji dalis nelaikomos šios direktyvos I priede apibrėžtų produktų pridėtine sudedamąja dalimi, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 (*) 2 straipsnio 2 dalies f punkte.

(*) 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL L 304, 2011 11 22, p. 18).“;

3. 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

1. Šios direktyvos 9 straipsnio antros pastraipos tikslais, Komisija, atsižvelgusi į tarptautinius standartus ir technikos pažangą, priimdama įgyvendinimo aktus, kurie atitinka Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 882/2004 (*), gali nustatyti analizės metodus, skirtus patikrinti, ar medus atitinka šios direktyvos nuostatas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis šios direktyvos 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. Kol tokie metodai nėra priimti, valstybės narės, siekdamos patikrinti, ar laikomasi šios direktyvos nuostatų, taiko, kai tik įmanoma, tarptautiniu mastu pripažintus galiojančius analizės metodus, kaip antai tuos, kurie patvirtinti pagal *Codex Alimentarius*.

2. Siekiant užtikrinti sąžiningą komercinę praktiką ir apsaugoti vartotojų interesus bei siekiant suteikti teisę nustatyti atitinkamus analizės metodus, Komisijai pagal 6 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildoma ši direktyva, nustatant kiekybinius parametrus, susijusius su:

- a) kriterijumi „daugiausia“, kai nurodoma biologinė ar augalinė medaus kilmė, kaip nurodyta 2 straipsnio 2 dalies b punkto pirmoje įtraukoje, ir
- b) minimaliu žiedadulkių kiekiu filtruoto medaus sudėtyje pašalinus organines ar neorganines priemaišas, kaip nurodyta I priedo 2 punkto b papunkčio viii papunktyje.

Komisija tuose deleguotuosiuose aktuose nustato pereinamojo laikotarpio nuostatas, taikomas produktams, pateiktiems rinkai iki tų deleguotųjų aktų taikymo pradžios datos.

(*) 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklių (OL L 165, 2004 4 30, p. 1).“;

4. 6 straipsnis pakeičiamas taip:

„6 straipsnis

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. 4 straipsnio 2 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2014 m. birželio 23 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi suteiktais įgaliojimais ataskaitą. Įgaliojimai savaime pratęsiami tokios pačios trukmės laikotarpiais, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno tokio laikotarpio pabaigos.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Pagal 4 straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“;

5. 7 straipsnis pakeičiamas taip:

„7 straipsnis

1. Komisijai padeda Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas (toliau – komitetas), įsteigtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 (*) 58 straipsnio 1 dalį. Tas komitetas – komitetas, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 182/2011 (**).

2. Kai pateikiama nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto projekto nepriima ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

(*) 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 178/2002 nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL L 31, 2002 2 1, p. 1).

(**) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).“;

6. II priedo trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Nedarant poveikio I priedo 2 punkto b papunkčio viii papunkčiui, iš medaus neturi būti pašalintos nei žiedadulkės, nei bet kuri kita medui būdinga sudedamoji dalis, nebent tai neišvengiama šalinant organines arba neorganines priemaišas.“

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus siekiant įgyvendinti šios direktyvos 1 straipsnio 1, 2 ir 6 punktų ir 3 straipsnio nuostatas. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės taiko 1 dalyje nurodytas nuostatas nuo 2015 m. birželio 24 d.

3 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Produktais, kurie yra pateikti rinkai arba paženklinti anksčiau nei 2015 m. birželio 24 d. pagal Direktyvą 2001/110/EB, ir toliau gali būti prekiaujama, kol pasibaigs atsargos.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2014 m. gegužės 15 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

M. SCHULZ

Tarybos vardu

Pirmininkas

D. KOURKOULAS